

C302 – ECO35

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

26 juni 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de evaluatie van het buurtwinkelbeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het plan 'Ondernemingsvriendelijke gemeente'

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de evaluatie van het buurtwinkelbeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het plan 'Ondernemingsvriendelijke gemeente'

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, uit onderzoek van het consumentenpanel GfK, blijkt dat het marktaandeel van de buurtwinkels de afgelopen vier jaar is gestegen van 4,3 naar 5 percent van de totale aankopen. De buurtwinkel zit opnieuw in de lift zit en vult dus duidelijk een behoefte in. Vooral de nabijheid blijkt een grote troef. Met 39,3 percent is de nabijheid de allerbelangrijkste reden om een bepaalde winkel te kiezen.

Buurtwinkels zijn misschien iets duurder maar de winst zit in de tijd en de afstand die de consument uitspart; tijd is uiteraard ook geld. Daarnaast pleiten ook het persoonlijk contact en de dienstverlening in het voordeel van de buurtwinkel. Mensen lopen vaak langs voor ongeplande of vergeten aankopen. Ook het feit dat veel buurtwinkels op zondag open zijn, kan de consument appreciëren.

De Vlaamse Regering stelde in haar regeerakkoord buurtwinkels te zullen ondersteunen en versterken en in de beleidsbrieven verklaarden de opeenvolgende ministers van Economie te zullen werken aan een daadkrachtig lokaal economisch beleid: "Kleine ondernemingen zijn van belang voor de economische slagkracht van een stad of gemeente. Hun positie is evenwel onderhevig aan een negatieve tendens. Via een flankerend economisch beleid op lokaal en regionaal niveau kan de slagkracht van kleine ondernemingen worden versterkt." Daarbij werd onder meer verwezen naar het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' en de oproep voor buurtwinkelprojecten.

Mevrouw de minister, in een antwoord op een schriftelijk vraag van 21 februari 2008 stelde u dat er door het Agentschap Economie volop werd gewerkt aan de evaluatie van zowel de afzonderlijke projecten als het geheelconcept van het project 'Ondernemingsvriendelijke

gemeente'. Een week later deelde u mee dat de voorgelegde projecten van de oproep voor buurtwinkels tegenvielen en dat die vooral gericht waren op kernversterkende effecten en in mindere mate op de buurtwinkelproblematiek.

Mevrouw de minister, einde mei verklaarde u in de commissie te geloven in creatieve destructie en te vertrouwen op een vrije, open markt. Zonder ondernemers te betuttelen, moeten we volgens u nagaan hoe we nog beter kunnen inspelen op de innovatieve concepten voor kleinhandel. U stelde dit te willen doen door het buurtwinkelbeleid te plaatsen binnen het grotere kader van het actieplan 'Ondernemingsvriendelijke gemeente'. Het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' zou dan ook worden voortgezet, in tegenstelling tot de oproep voor buurtwinkelprojecten.

Mevrouw de minister, gezien de beperkte respons zult u geen bijkomende oproep meer lanceren. Op welke manier worden de opgedane ervaring en vaststellingen meegenomen voor het verdere beleid? Wat gebeurt vandaag op dit vlak en wat is in deze nog gepland?

Mevrouw de minister, volgens u kan uit de ingediende projecten worden geconcludeerd dat de buurtwinkelproblematiek wel leeft op het niveau van de steden en gemeenten, maar dat er geen echte visie is of een strategisch buurtwinkelbeleid wordt gevoerd. Er is dus minstens nood aan ondersteuning en begeleiding van de lokale actoren. Daarnaast wilt u de buurtwinkelproblematiek kaderen in het groter verhaal van de ondernemingsvriendelijke gemeente. Hoe denkt u een volwaardig buurtwinkelbeleid te realiseren. Wat is ondertussen ondernomen en wat is nog gepland? Valt niet te vrezen dat dit genuanceerd verhaal verloren zal gaan?

Het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' werd geëvalueerd door het Agentschap Economie. Wat zijn de conclusies hoe staat u hier tegenover? Hoe zal dit project nu worden voortgezet? Kunt u dit kort toelichten?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de Vlaamse Regering lanceerde in 2005 het plan 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' dat tien projecten omvatte. Het werd getrokken door de VVSG, in samenwerking met Unizo en Voka. De projecten werden opgestart in 2005 en eind 2007 afgerond.

In de commissie van 28 februari 2008 antwoordde u dat het plan 'Ondernemingsvriendelijke gemeente'

momenteel door het Agentschap Economie wordt geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zal tegen midden 2008 een voortzetting van het actieplan worden opgezet. Zowel de evaluatie als de voortzetting gebeuren in nauwe samenspraak met de uitvoerende actoren, in het bijzonder de VVSG en Unizo.

U wilde toen niet vooruit lopen op de evaluatie, maar kon zich voorstellen dat er in de toekomst nood blijft aan kennis- en ervaringsuitwisseling tussen gemeenten over items zoals het buurtwinkelbeleid en andere thema's. Deze kennisondersteuning door de Vlaamse overheid van lokale besturen wordt trouwens als voornaamste beleidsaanbeveling in de studie 'Een onderzoek naar de behoeftes van steden en gemeenten in verband met buurtwinkelbeleid' van professor Van Ossel naar voren gebracht.

Mevrouw de minister, wanneer wordt de evaluatie van het plan 'Ondernemersvriendelijke gemeente' en de tien projecten verwacht? Zijn er al resultaten bekend van de verschillende projecten? Hoe zult u de ervaringen opgedaan uit de projecten concreet vertalen naar praktische aanbevelingen? Op welke manier hebt u invulling gegeven aan de voornaamste beleidsaanbevelingen uit de studie van professor Van Ossel?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik wil de discussie wat verbreden. Terecht vragen de vragenstellers aandacht voor de buurtwinkel. We hebben daar in het verleden al over gediscussieerd, ook in verband met het plan 'Ondernemersvriendelijke gemeente'. Mevrouw de minister, ik wil dit debat verbreden met de vraag wanneer u eens een visie zult ontwikkelen over de grote winkelcentra? De actualiteit van de voorbije weken toont aan dat dit nodig is. Wat is uw visie over de opborrelende ideetjes om megawinkelcentra in Vlaanderen neer te poten? Als u een buurtwinkelbeleid voert, is er ook nood aan een duidelijke visie over grote winkelcentra.

De regionalisering van de handelsvestigingswet komt eraan. Goed bestuur wil zeggen dat we ons daarop moeten voorbereiden. Mevrouw de minister, hebt u al initiatieven genomen om een conceptnota te maken over hoe Vlaanderen die regionalisering gaat aanpakken?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik heb intussen op 19 juni de evaluatie 'Ondernemersvriendelijke gemeente' ontvangen. De evaluatie is ingediend door het Agentschap Economie. We bekijken de evaluatie in eerste instantie met het agentschap, maar ook in nauw overleg met twee actoren van de werkgevers – de Unie van Zelfstandige Ondernemers (Unizo) en het Vlaams netwerk van ondernemingen

(Voka) – en natuurlijk ook met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Op dit moment krijgen ook de andere actoren de evaluatie, die met hen wordt besproken. Er worden een aantal pistes op hun haalbaarheid onderzocht. Geef ons dus de tijd en de kans om dit te kunnen doen met de actoren.

De evaluatie bestaat uit twee onderdelen. Enerzijds worden de tien individuele deelprojecten geëvalueerd. Anderzijds wordt de overkoepelende structuur en de werking van het actieplan geëvalueerd. Het agentschap heeft elk individueel project afzonderlijk geëvalueerd, gefocust op de elementen die belangrijk zijn voor een vervolgtraject. Meer gedetailleerde informatie per deelproject staat in het eindverslag dat door de trekker van elk project is opgesteld en bezorgd is aan het agentschap.

De evaluatie bevestigt in elk geval dat de aandacht voor economie op lokaal bestuurlijk niveau is toegenomen. Steeds meer gemeenten bouwen economie als volwaardig beleidsdomein uit en hechten belang aan hun dienstverlening voor ondernemers. In dat licht is de globale evaluatie van de acties 'Ondernemersvriendelijke gemeente' positief. Net omwille van de gegroeide aandacht voor ondernemerschap en economie, blijft het nodig de gemeenten te ondersteunen in hun inspanningen. Dat bevestigt ook de evaluatie.

Die inspanningen zullen hoofdzakelijk sensibiliseringsacties zijn op vlak van kennisopbouw en ervaringsuitwisseling. De opgebouwde kennis dient gebundeld en duurzaam ontsloten te worden voor een maximaal aantal gemeenten. Er zal rekening moeten worden gehouden met de verschillende capaciteiten van grotere versus kleinere gemeenten alsook steden.

Op basis van de evaluatie zal een vervolgtraject van het actieplan worden uitgestippeld. Dat zal om een proces gaan, dat zowel uit een aantal kortetermijnacties als een langetermijnvisie bestaat. Ook hier kan ik niet vooruitlopen op toekomstige opties voor we de kans gehad hebben om deze grondig te bespreken met de betrokken organisaties.

In 2008 is in 800.000 euro voorzien op de begroting voor acties in het kader van 'Ondernemersvriendelijke gemeente'. Vooraleer deze middelen te benutten, wil ik een totaalplan hebben waar de betrokken organisaties zich kunnen achter scharen. Op basis van de evaluatie, wordt daar eerst werk van gemaakt.

Toch wil ik nu al aangeven dat we hierbij zouden moeten streven naar een grotere betrokkenheid van de ondernemers en kleine zelfstandige zelf. Zij vormen immers de ervaringsdeskundigen bij uitstek en zijn in staat om vernieuwende inzichten in deze projecten te brengen en ze te toetsen op hun haalbaarheid. Ook moeten we bijkomende planlasten en administratieve rompslomp voor de gemeenten zoveel als mogelijk vermijden.

De evaluatie beveelt trouwens aan dat er meer aandacht aan de projectvoorbereiding en -uitschrijving moet gaan, in vergelijking met de vorige periode van het actieplan. Dit om onduidelijke afspraken tussen de verschillende projectorganisaties en – als gevolg daarvan – onnodige bijsturingen nadien, te voorkomen. Vandaar mijn aandacht voor het grondig doorspreken van de korte- en langetermijntrajecten van het nieuwe actieplan met de betrokken actoren.

Los van deze oproep, zijn er ook in het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) Doelstelling 2-programma's, waarin specifiek ruimte werd gemaakt voor projecten die ondernemerschap stimuleren in steden en gemeenten. Begin van deze maand werd een eerste oproep afgesloten over ondernemerschap. Normaal zal het Comité van Toezicht in september de lijst van geselecteerde projecten bekendmaken.

De voornaamste conclusie uit de studie van professor Van Ossel is dat, niettegenstaande steden en gemeenten zich zeker betrokken voelen bij de problematiek van buurtwinkels, er weinig structureel en uitgesproken beleid is, ook al omdat steden en gemeenten niet altijd de optimale oplossingen kennen. Daarom is de kennisondersteuning van de gemeenten door de Vlaamse overheid – zoals u terecht stelt – de belangrijkste beleidsaanbeveling van professor Van Ossel.

Kennisondersteuning van gemeenten nam een belangrijke plaats in in het afgelopen actieplan 'Ondernemingsvriendelijke gemeente'. Kort na het afsluiten van de oproep 'buurtwinkels' werd het project 'Kenniscentrum voor centrummanagement en distributiebeleid' gestart. Na overleg tussen de VVSG, Unizo en het Agentschap Economie werden vier themadagen voor lokale besturen georganiseerd en werd er een website met informatie over distributiebeleid opgemaakt. In de handleiding 'lokaal economisch beleid' werd een hoofdstuk aan best practices van het centrummanagement en kleinhandel gewijd.

De evaluatie 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' bevestigt de nood aan kennisondersteuning en benadrukt de meerwaarde van kennis- en ervaringsuitwisseling tussen gemeenten over lokaal economisch beleid. Op basis van de evaluatie wordt kennisondersteuning een hoofdelement van het vervolgtraject 'Ondernemingsvriendelijke gemeente'.

Ik ben mij bewust van het belang van buurtwinkels voor het lokaal economisch weefsel. Wat mij betreft wordt buurtwinkelbeleid daarom een volwaardig deel van het vervolgtraject. De wijze waarop het best aan kennisondersteuning wordt gedaan, wordt eerst nog afgestemd op de betrokken actoren.

Ik blijf ervan overtuigd dat we het nieuwe Europese kader met inbegrip van de dienstenrichtlijn niet als een

bedreiging mogen beschouwen maar eerder als een opportuniteit.

Ook voor buurtwinkels komt het erop aan om continu te blijven vernieuwen door proactief in te spelen op nieuwe maatschappelijke tendensen maar ook door nieuwe innovatieve concepten te introduceren in hun kleinhandel. Ik wil er in dit kader op wijzen dat we momenteel de laatste hand leggen aan bijvoorbeeld de verruiming van het kmo-innovatie-instrumentarium van het IWT waardoor ook niet-technologische vernieuwing in aanmerking komt voor ondersteuning. De bedoeling is dat deze bijsturing er nog dit jaar komt.

Dit gemeentelijk beleid tot stimulering van buurtwinkels past in een veel ruimer beleid vanuit verschillende bestuursniveaus tot versterking van kmo's en tot stimulering van zelfstandige ondernemers. Het project 'ondernemingsvriendelijke gemeente' is uiteraard niet het enige ondersteuningsproject van kmo's en van de zelfstandige ondernemer.

Zo heeft de Europese Commissie een plan klaar om het werk van kmo's te vereenvoudigen. Er komt onder meer een Europees statuut voor kmo's en het moet gemakkelijker worden om in het buitenland een filiaal op te richten. Op federaal vlak heeft minister Laruelle een waslijst met voorstellen klaar die de middenstand een duw in de rug moeten geven. Ook zijn er op federaal vlak voorstellen tot vermindering van administratieve lasten, zoals met betrekking tot de nationale bank, notariële akten en reglementering van bepaalde vrije beroepen. Tot slot zijn er ook heel wat maatregelen tot fiscale en sociaalrechtelijke vereenvoudigen.

Ook de Vlaamse overheid heeft heel wat ondersteuningsmaatregelen in voege die u wellicht al bekend zijn. Als Vlaams minister van Economie leg ik me vooral toe op financiële ondersteuning. Minister Bourgeois houdt zich vooral bezig met de vermindering van de regeldruk. Via omzettingsverplichtingen van de dienstenrichtlijn zal ik me in de nabije toekomst ook wat meer toeleggen op dit laatste punt.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is heel positief dat de actoren betrokken worden bij initiatieven die worden genomen. Ons buurtwinkelbeleid is nog in opbouw. Het moet nog worden getoetst aan een duidelijke strategie, zoals de heer Van den Heuvel al eerder zei. Wanneer de buurtwinkel en de megawinkelcentra in elkaars vaarwater komen, dan krijgen we problemen indien er geen duidelijk beleid is. Die twee beleidsdomeinen mogen niet naast elkaar lopen, zij moeten met elkaar verweven zijn.

Het doel is uiteraard werk te maken van een kernversterkend beleid en van het stimuleren en ondersteunen

van de lokale kleinhandel. U hebt meermaals het belang van de buurtwinkel benadrukt, onder meer als onderdeel van het sociale weefsel in een buurt. De initiatieven die worden genomen ter bevordering van de buurtwinkels gaan niet ver genoeg. Er moet vooral aandacht zijn voor de toekomst van de buurtwinkels. De cijfers tonen aan dat we ver af staan van wat er ooit is geweest. Die lichte stijging van 4,3 naar 5 percent is veel te weinig. Er zijn bijkomende initiatieven nodig gekoppeld aan een duidelijk beleid over de megawinkelcentra. De buurtwinkels hebben zwaar te lijden onder deze centra. Er zijn nog tal van nieuwe winkelcentra in de maak. Wanneer er dus geen werk wordt gemaakt van een beleid inzake buurtwinkels en megawinkelcentra, dan zullen we er niet in slagen die cijfers op te krikken.

Mevrouw de minister, u hebt een tipje van de sluier van de evaluatie gelicht maar ik zou wel graag die evaluatie verder bespreken. Natuurlijk moeten eerst de actoren zoals Unizo worden ingelicht. Daarna kunnen we daar in deze commissie verder op ingaan.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Het is inderdaad belangrijk dat de buurtwinkels en de megawinkelcentra hand in hand gaan. Toch moet er een afgebakend beleid worden gevoerd.

De evaluatie is op 19 juni afgerond. Ze is doorgespeeld aan Unizo en aan de VVSG. Wanneer zal de evaluatie met u worden besproken? Wanneer zou een tweede oproep gelanceerd kunnen worden?

Het budget dat daarvoor was uitgetrokken, bedraagt 800.000 euro voor 2008. Is dat meer of minder dan in 2005?

Mevrouw de minister, u verwijst regelmatig naar de EFRO-projecten. Het is wel wat ver zoeken naar een oproep die gelinkt kan worden aan buurtwinkels. De enige oproep die ik heb gevonden, is een oproep kennis-economie en innovatie van de plattelandseconomie. Hebt u al zicht op de projecten die zijn ingediend en die specifiek te maken hebben met buurtwinkels in die of in een andere oproep?

Ik heb in een antwoord op een vraag van 28 februari nog teruggevonden dat u toegeeft dat er een groot verschil is tussen buurtwinkels en het centrummanagement. In uw antwoord, niet alleen nu, maar ook de vorige keren, legt u, als vragen worden gesteld over buurtwinkels, regelmatig de link met het centrummanagement. Hier geeft u toch echt wel toe dat er een groot verschil is tussen die twee. Daar had ik graag nog iets over gehoord.

Ik vond het wel positief in uw antwoord dat er aandacht zal zijn voor de kleine zelfstandige in de tweede oproep

en dat de buurtwinkelproblematiek ook belangrijk is en zal worden meegenomen in de tweede oproep.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, ik kan eigenlijk mijn twee vragen herhalen, want de minister heeft er eigenlijk niet op geantwoord, denk ik. Ik weet dat het niet was voorbereid en het zijn vragen die wellicht ook even overlegd moeten worden. Ik begrijp dat.

Ik denk dat de terechte opmerking werd gemaakt dat buurtwinkelbeleid en centrummanagement niet volledig gelijklopend zijn. Dat beleid heeft vorm gekregen en loopt, maar daarnaast – en men voelt dat goed aan – komt vanuit de sector de vraag naar visieontwikkeling over de grote winkelcentra. Dat wil niet zeggen dat er geen enkel mag bijkomen, absoluut niet, maar een visie ontwikkelen, betekent dat op de juiste manier laten ontwikkelen in Vlaanderen. Ik denk dat dat een terechte vraag is aan de Vlaamse Regering vanuit die kringen.

Over de voorbereiding van de nakende regionalisering van de handelsvestigingswet kan misschien ook een tipje van de sluier worden opgelicht.

De heer Erik Van Rompuy: Als ik me daar even bij mag aansluiten. We hadden een vraag van de heer Delva, maar ik heb ze niet geagendeerd. Het ging over twee grote projecten. Het project op parking C van de Heizel, waar men een soort Arena zoals in Amsterdam zou bouwen, met daarbij een gigantisch shoppingcenter. Dat is dan een voetbalstadion, dat ook gebruikt zou kunnen worden voor muziektournees enzovoort. Dat wordt gesteund door Vanhengel en Picqué.

In Machelen is er Uplace, breng Machelen tot leven. Projectontwikkelaar Bart Verhaeghe wil 600 miljoen euro investeren in Machelen-Vilvoorde, stad in de stad, met een 200.000 vierkante meter project, waarvan een groot deel winkels, hotels enzovoort.

Ik heb de vraag niet geagendeerd om twee redenen. Ik vind, en dat sluit aan bij de vraag van de heer Van den Heuvel, dat dat zaken zijn die ook te maken hebben met ruimtelijke ordening. Als men, bijvoorbeeld voor parking C van de Heizel, een bouwvraag indient, is dat de gemeente Grimbergen. De zaak van Machelen moet ook passen in het Vlaams stedelijk gebied. In Brugge is er de discussie over het voetbalstadion en het shoppingcenter in Loppem.

Ik zou voorstellen om in september of oktober een gezamenlijke vergadering te beleggen met de minister van Economie en de minister van Ruimtelijke Ordening, om – stel dat men in het eerste pakket in juli de grote overwinning zou halen en Vlaanderen tenminste

dat borrelhapje krijgt – een globale discussie te voeren over een aantal van die projecten, wat ze ruimtelijk betekenen en wat ze economisch betekenen.

De sociaaleconomische vergunningen zijn op dit ogenblik ook federale bevoegdheid. Er is een project in West-Vlaanderen en twee in Brabant. We hebben inder tijd de discussie gehad over Fenix, zaliger gedachtenis, op de mijnterreinen. Ik spreek nu over de jaren negentig. Veel van die projecten worden ook aangekondigd, maar vaak niet gerealiseerd, omdat ze te omvangrijk zijn.

Ik denk dat de minister vandaag ook niet gevat is door dossiers, door concrete projecten. Maar we moeten daar eens een gesprek over kunnen hebben, vanuit ruimtelijke ordening en vanuit economie.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat dat een goed idee is. Er is, terecht denk ik, een vraag naar visieontwikkeling rond die winkelcentra.

Enkele jaren geleden heeft de Vlaamse Regering een golfnota gemaakt. Men vond het de moeite waard om de inflatie van initiatieven rond golfterreinen in het oog te houden en voldoende kansen te geven, maar toch een beetje te begeleiden, zodat het op een goede manier gebeurt. Vlaanderen is niet groot en ook op het vlak van ruimtelijke ordening moet men dat begeleiden.

Als we het de moeite waard vonden om een golfnota te maken om de inflatie aan initiatieven voor golfterreinen in het oog te houden en te begeleiden, dan mogen we ook wel een visie ontwikkelen over de inplanting van megawinkelcentra. Dat is de vraag voor zes miljoen Vlamingen. We moeten niet zeggen dat er geen kunnen bijkomen, wel hoeveel er kunnen bijkomen en onder welke criteria. Dit heeft niet alleen voor minister Ceysens belang, maar ook voor de minister van Ruimtelijke Ordening. Zo werd de golfnota gemaakt door minister Van Mechelen met een inbreng van de minister van Sport.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Zoals het hoort, zullen we eerst met de drie actoren praten, met wie dit werd geïnitieerd, en daarna zullen jullie de teksten ontvangen. Het budget moet ik nakijken. We zullen het bedrag van de vorige oproep meegeven met het verslag. De oproep werd voldoende ruim verspreid door het EFRO, ook bij steden en gemeenten, onder meer over ondernemerschap in innovatie, met aandachtspunt zes. Hoeveel oproepen je ook lanceert, het is moeilijk om vernieuwing te krijgen of op maat van buurtwinkels te werken. De projecten die daar worden ingediend, zijn vaak op het hogere niveau van KMO's, die toch al enige kritische massa hebben.

In de evaluatie is me opgevallen dat dit boven het hoofd van de echte kleine zelfstandigen gaat. Dat zal mijn

aandachtspunt zijn bij het bespreken van de evaluatie. We moeten die kleine zelfstandigen proberen te bereiken. Dit is een strijd tussen de kleinste buurtwinkels en de wat grotere winkels. We kunnen niet voor elke zucht een apart programma maken. Dat werkt ook niet. We zullen moeten trachten aan zoveel mogelijk verzoeken te beantwoorden.

Ik ben bereid om wat ook te bespreken. Als we het willen hebben over de regionalisering, dan moeten we daar na het reces tijd voor uittrekken. De Senaat heeft haar werkzaamheden daarover een tijdje stilgelegd, maar heeft die nu hervat. Daar wil ik niet op vooruit lopen.

Het grote debat over de grote winkelcentra wil ik graag voeren. We bewijzen Vlaanderen geen dienst door in een defensieve houding te kruipen. Als de consument het hier niet vindt, dan zal hij of zij het in Maastricht of Rijsel zoeken. We moeten goed beseffen dat de consument de drijvende kracht is. Het boek over 'experience shoppen' dat is uitgekomen, zou goede vakantieliteratuur zijn. We moeten ons geen enkele illusie maken. Wat we ook denken te kunnen doen als overheid, de consument zal iedereen drijven, distributie, kleinhandel, groothandel. De consument weet heel goed wat hij of zij wil en heeft heel veel mogelijkheden. Er is maar één manier om daar als beleid zinvol mee om te gaan, dat is heel goed voor ogen houden dat de markt en de consument finaal zullen bepalen wat hij waar wil halen. Daarvoor heeft hij vandaag een gamma ter beschikking, dat nog steeds groeit. Als hij het hier niet vindt, zal hij het elders halen.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik ga akkoord, maar het is belangrijk om een visie te ontwikkelen. Mevrouw de minister, u wantrouwt de overheid onterecht. Goed bestuur is die oefening waard, niet alleen economisch maar ook inzake ruimtelijke ordening. We moeten nagaan waar we zulke centra op de juiste manier en met de juiste omkadering kunnen inplanten. Dat is geen defensieve houding, het kan een offensieve houding zijn. Misschien kunnen we goede projecten aantrekken, maar blindelings wachten en geen visie ontwikkelen, dat is slecht bestuur. We verplichten de 308 Vlaamse gemeenten om een duidelijk structuurplan te maken met een visie over hoe ze hun gemeente op ruimtelijk vlak op lange termijn bekijken.

Minister Patricia Ceysens: Er is wel een groot verschil tussen golfterreinen en shoppingcentra. De golfnota ging enkele over ruimtelijke ordening. Hier hebben we te maken met economisch goed. Europa zal nooit aanvaarden dat de ruimtelijke economie gebruikt wordt om marktgericht te sturen.

De heer Koen Van den Heuvel: Loppem moet toch op het vlak van ruimtelijke ordening in orde worden gebracht. Zonder een actieve tussenkomst van de

Vlaamse overheid lukt dat niet. Europa kan enkel zeggen dat een initiatief wordt tegengehouden binnen de huidige ruimtelijke beperkingen.

Wij vragen een visieontwikkeling over wat kan en wat het draagvlak is in Vlaanderen, zoals dat tegenwoordig van elk lokaal bestuur wordt verwacht. Dat heeft niks te maken met een defensieve houding, integendeel. Het is goed bestuur om op langere termijn te denken en niet te wachten tot een aantal investeerders langskomen om een idee te lanceren.

We mogen de trein van 'experience shopping' in Vlaanderen niet missen, absoluut niet, maar het is niet in tegenspraak met het opzetten van een visieontwikkeling daarover.

De heer Gino De Craemer: Ik sluit me aan bij de heer Van den Heuvel. Een duidelijke houding is niet per definitie een defensieve houding. Met een duidelijke houding en een visie, was het dossier Loppem al lang beslist. Nu wordt het, bij gebrek aan duidelijkheid, een hopeloze zaak. Men maakt misbruik van de onduidelijkheid, zowel op het vlak van ruimtelijke ordening als op economisch vlak. We zullen ons niet op dit ene dossier vastpinnen, maar het is wel een mooi voorbeeld.

Het enige waar het mij om te doen is, is dat we tot een leefbare situatie komen voor de buurtwinkels. Een buurtwinkel hebben, moet aantrekkelijk blijven. Het buurtwinkelbeleid en het kernversterkend beleid, mag niet in contradictie zijn met de criteria die we nu hantieren voor de megawinkelcentra.

U zegt dat er op de vraagstelling weinig respons komt vanuit de buurtwinkels. Misschien moeten we ons dan afvragen of er toch geen aparte maatregelen nodig zijn voor buurtwinkels ten aanzien van kmo's. De vragen van buurtwinkels zijn niet dezelfde als die van een kmo.

Minister Patricia Ceysens: Ze willen vooral langer open blijven.

Mevrouw Martine Fournier: Ik wil me aansluiten bij de vorige sprekers. In het dossier Loppem gaat het om meer dan een winkelcentrum. Oorspronkelijk ging het om een voetbalstadion. Intussen is het verruimd tot een winkelcentrum. Er zal dus een duidelijk beleid moeten komen voor de kleinere winkels in de buurt.

U zegt dat er weinig reactie was op de oproep van EFRO. Misschien heeft de oproep de buurtwinkels niet bereikt. Hebt u een zicht op de projecten die ingediend zijn? Kunnen we die inkijken?

Minister Patricia Ceysens: Het succes van de buurtwinkel komt ook door het feit dat ze op zondag open zijn. In Leuven heeft de middenstand het initiatief genomen om aan avondshoppen te doen, net om zich te wapenen tegen het wegtrekken van shoppers uit de stad. In Maastricht doet men dat al langer. Het is een prachtig instrument in een concurrentieslag. Je moet het debat helemaal durven voeren.

De gemeenteraad van Brugge was duidelijk, want die heeft gestemd over het dossier van Club Brugge. Men moet maar eens kijken waar dan de onduidelijkheid zit.

De heer Gino De Craemer: Andere gemeenten hebben ook gestemd.

Minister Patricia Ceysens: Men moet zijn dossiers goed kiezen.

Ruimtelijk kan je plannen, maar economisch kan je niet plannen. Europa zal ons trouwens ook niet toelaten om te plannen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.